

MALMIN LENTOKENTTÄ, KIINTEISTÖLAUTAKUNTA JA TERMINOLOGIA

Helsingin kaupungin kiinteistölautakunta pyrkii irtisanomaan kaupungin ja valtion välisen vuokrasopimuksen vetoamalla sopimuksen 1§:ssä olevaan käyttötarkoituksen ja yksipuolisen irtisanomismenettelyn selostukseen

..”käytettäväksi ilmaliikenteeseen, ensisijassa posti- ja siviili-ilmaliikenteeseen, niin pitkäksi ajaksi kuin valtio katsoo sen tarpeelliseksi ja sitä käytetään sanottuun tarkoitukseen, ei kuitenkaan pidemmäksi aikaa kuin 99 vuodeksi; jos aluetta tai huomattavaa osaa siitä ei 5 vuoden aikana ole käytetty eikä vastaisuudessa todennäköisesti käytetä edellämainittuun tarkoitukseen, on sanottu alue tai sen osa korvauksetta luovutettava takaisin kaupungin haltuun.”

Kiinteistölautakunta toteaa irtisanomisperusteiden täyttyvän tulkitsemalla ilmaliikenne termin merkitsevän samaa kuin reittiliikenne. *Suomessa ei ole koskaan ole ollut voimassa sellaista ilmailulakia tai määräystä, eikä Suomi ole koskaan ollut mukana sellaisessa kansainvälisessä ilmailusopimuksessa, jossa ko. termi olisi merkinnyt yksinomaan reittiliikennettä (mikä on kiinteistölautakunnan tulkinta).* Suomi on jo vuodesta 1949 ollut ICAO:n (International Civil Aviation Organization) jäsen ja sitotunut noudattamaan sen sääntöjä. ICAO:n peruskirjan annex 2 sisältää määritelmät ilmailutermeille, ja nämä samat määritelmät löytyvät ilmailulain nojalla annetuista ilmailumääräyksistä. Ilmailumääräysten lentosääntö-osasta löytyvät suomenkieliset versiot ilmailutermeistä.

ILMAILULAITOS: LENTOSÄÄNNÖT Ilmaliikenne (Air traffic): Kaikki lentävät tai lentopaikan liikennealueella liikkuvat ilma-alukset.

ICAO: RULES OF THE AIR Air traffic: All aircraft in flight or operating on the manoeuvring area of an aerodrome

Yllä olevat ovat termin ilmaliikenne ainoat lainvoimaiset määritelmät, jotka ovat olleet voimassa kun vuokrasopimukseen on tehty muutoksia vuosina 1951 ja 1995. Alkuperäisen sopimuksen allekirjoitusaikana oli voimassa vuoden 1923 ilmailulaki, jota täydennettiin vuosina 1928 ja 1932. Tämän lisäksi Suomi liittyi vuonna 1931 Pariisiin vuoden 1919 ilmailun järjestelyä koskevaan kansainväliseen sopimukseen, jonka liitteet muodostivat nykyistä ilmailumääräyskokoelmaa vastaavan järjestelmän. Pariisin sopimuksen liitteessä D jaksossa III Yleiset ilmaliikennemääräykset, joka vastaa tänä päivänä voimassa olevien lentosääntöjen lukua 3 Yleiset säännöt, termillä ilmaliikenne viitataan yksiselitteisesti kaikkeen ilmailuun. Tästä johtuen vuokrasopimuksen 1§:än ei käyttötarkoitusta koskien tehty muutoksia vuonna 1951, vaikka ICAO:n annex 2 oli tullut voimaan Suomen osalta jo kaksi vuotta aiemmin.

Kun termiä ilmaliikenne on käytetty yleismääritelmänä ilmailulle voi tuntua hämmentävältä että alkuperäinen sopimusteksti oli kirjoitettu muotoon ”käytettäväksi ilmaliikenteeseen, ensisijassa posti- ja siviili-ilmaliikenteeseen”. Voisi tuntua tarpeettomalta mainita posti-ilmaliikennettä erikseen, kun sekin nykymääritelmien mukaan luettaisiin siviili-ilmaliikenteeksi. Selitys löytyy vuoden 1931 Pariisin sopimuksen luvusta VII artiklasta 30:

”Valtion ilma-aluksiksi luetaan: a) sotalaitoksen ilma-alukset; ja
b) ilma-alukset, joita käytetään yksinomaan valtion tarpeisiin, niinkuin posti-, tulli- ja poliisilaitoksen palvelukseen. ”

Kaupunki siis halusi Malmin siihen käyttöön, joka nykyään ymmärretään siviili-ilmaliikenteenä. Vuonna 1935 posti-ilmaliikenne olisi kuitenkin ollut valtiollista ilmaliikennettä (jollaiseksi myös sotalaitoksen ilmaliikenne luettiin), joten sopimuksessa oli tarpeen mainita siviili-ilmaliikenteen lisäksi myös posti-ilmaliikenteen kuuluvan sovitun toiminnan piiriin.

(MLY ry. 20.12.2004)